

داستان تغییر پایتخت در ایران عصر مشروطه

۱۴ آذر ۱۳۹۵ ساعت ۱۶:۱۰

اثاثیه سلطنتی برای نقل و تحویل دادن پایتخت جمع آوری شد. از طرف شاه به دربار لندن و پترزبورگ تلگراف شد که «چون بدون ملاحظه و بدون جهت قشون روس به طرف پایتخت من می آید لازم دانستم پایتخت خود را تغییر دهم...»

جوان و تاریخ- اخبار تاریخی

اوضاع ایران در میانه جنگ جهانی اول به شدت به هم ریخته و از هم پاشیده بود. در این برهه تاریخی بیش از همه این دموکراتها بودند که در عرصه سیاسی نفوذ داشتند. حملات و تنش هایی که در این برهه در جریان بود ممکن بود حتی از هم پاشیدگی ایران را به دنبال داشته باشد. همچنان که عثمانی در همین برهه تاریخی فروپاشید و تجزیه شد.

«دموکرات ها در شهرها اقدامات تند کردند، بانکها را چاپیدند و قشون انگلیس را در فارس و کرمان شکست دادند. کار به جایی رسید که سپاهیان روس از قزوین به پایتخت روی آوردند. مرحوم مشیرالدوله در این جریان نیز اقدامی کرده و موجبات آن را فراهم ساخت که پایتخت تغییر داده نشود. مرحوم دولت آبادی گوید: «روز هفتم محرم ۱۳۳۴ (۱۶ نوامبر ۱۹۱۵) بر اثر گذشتن قوای روس از تبریز و نزدیک شدن آنها به تهران، تصمیم به انتقال پایتخت از تهران به اصفهان گرفته شد. اثاثیه سلطنتی برای نقل و تحویل دادن پایتخت جمع آوری شد. از طرف شاه به دربار لندن و پترزبورغ تلگراف شد که «چون بدون ملاحظه و بدون جهت قشون روس به طرف پایتخت من می آید لازم دانستم پایتخت خود را تغییر دهم. من بعد هر اتفاقی بیفتد دولت ایران مسئول نخواهد بود.» نماینده روس و انگلیس خواهش کردند که شاه حرکت خود را به تعویق اندازد. شاه نپذیرفت، مجلسی مرکب از مستوفی الممالک و مشیرالوله و موتمن الملک و عین الدوله و سپهدار تشکیل و نتیجه این شد که شاه حرکت نکند و قشون روس به «ینگی امام» برگردد و دولت با دو سفیر داخل مذاکره بشود. پیش خانه ی شاه را که حرکت کرده بود برگردانیدند.» ۱

۱-باستانی پاریزی، تلاش آزادی، قم، نشر خرم، ۱۳۷۹، ص ۲۵۱-۲۵۲

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۳۲۹۹۳/داستان-پایتخت-تغییر-عصر-ایران-پایتخت-تغییر-داستان>